

PAUL DU NOYER

PAUL McCARTNEY

VYŠEHRAĐ

Mým rodičům

Paul Du Noyer: Conversations with McCartney

Copyright © Paul Du Noyer 2015
Translation © Ladislav Šenkyřík, 2016

ISBN 978-80-7429-749-6

Úvod

Já opravdu nechci být žijící legenda. Dal jsem se na to, abych nemusel chodit do práce. A mohl balit holky. A pár holek jsem sbalil a do práce jsem chodit nemusel, takže to mám vlastně pořád stejně.

Paul McCartney

Nejbliž smrti jsem se v životě ocitl při záchvatu astmatu v dětství. Ležel jsem tenkrát v jedné liverpoolské nemocnici s kyslíkovou maskou na obličejí a se sluchátky na uších. V rádiu pouštěli bez přerušování celou novou desku Beatles *Abbey Road*. Když tedy někteří lidé označují hudbu skupiny za „životodárnou“, chápu to velmi doslovně. V té chvíli jsem si zničehonic uvědomil, jak strašně je mám rád a jak strašně chci žít.

Psal se rok 1969. Načež se ti mizerové nadobro rozešli.

Odpustil jsem jim, pochopitelně, a zaujatě a pozorně sledoval jejich sólové kariéry. Vyrostl jsem a stal se ze mě hudební publicista. Měl jsem štěstí, že jsem při mnoha příležitostech mohl vést rozhovory s Paulem McCartneym. John Lennon zemřel dřív, než se mi s ním podařilo setkat, což považuji za svoji největší profesní smůlu. S Paulem jsme ale dobře vycházeli.

Tak vznikla tato knížka. Posbíral jsem naše rozhovory z nejrůznějších setkání a uspořádal je do jednolitého vyprávění. Doufám, že z něj vystoupí hudební příběh Paula McCartneyho podaný jeho vlastními slovy a doplněný nemnoha mými komentáři. Během dlouhé celoživotní kariéry vyprodukoval ohromující dílo, které ve všech svých polohách vždy odmění pozorného posluchače.

Jeho postavení je jedinečné, ať už je měříme komerčním úspěchem, uměleckou hodnotou, nebo vlivem na ostatní. Pokud jde o příští generace, jeho renomé bude bezesporu neotřesitelné. Jsem také přesvědčený, že hudba Paula McCartneyho, kterou někdy kritici napadají jako příliš nenáročnou a málo vzrušující, je mnohem častěji hledající a vyloženě nezvyklá.

Věci, o kterých dnes mluvil

Interview s Paulem McCartneym

Zpočátku se nelze zbavit myšlenky, že „mluvíte s Paulem McCartneym“. Během našich rozhovorů mou mysl zaplavovaly vzpomínky na vlastní dospívání, jak jsem poslouchal jeho hudbu a znal ho pouze jako zpola mytického fantoma. Každý celoživotní fanoušek Beatles by se cítil stejně a člověku chvíli trvá, než se naučí s tím ohromením z přítomnosti takové hvězdy zacházet. Byl jsem od té doby mnohokrát svědkem, jaké vzrušení zažívají lidé, kteří se v jeho přítomnosti ocitnou poprvé.

On sám to zvládá se zkušenou lehkostí a s odzbrojující skromností. Té obratné dovednosti si u Paula McCartneyho všimne každý – a v závislosti na vlastním přístupu ji interpretuje buď jako jednoduše slušné vychování, nebo méně příznivě jako manipulativní šarm dobře vypočítaného PR. Domnívám se, že opravdu dobře rozumí tomu, jak se jeví okolnímu světu, ale otázkou svého obrazu na veřejnosti není posedlý. Mnohem spíš ho léta zkušeností naučila, jak ze své přirozené vlídnosti učinit každodenní *modus operandi*.

Ani muzikanti nejsou imunní vůči tíži celé té historie. Od roku 1989 jsem vedl rozhovory se všemi členy Paulovy kapely a každý z nich se přiznal k okamžikům, kdy tomu sám v sobě nemohl uvěřit. Kytaristé popisovali vzrušení na pódiu, když hráli stejné riffy, s nimiž kdysi zápasili jako naprostí začátečníci. Doprovodní zpěváci si vybavovali svůj úžas nad tím, jak ladili harmonie s hlasem z prvních gramodesek, které si kdy koupili. Bubeníci vyprávěli, jak sbírali odvalu sladit rytmus s nejslavnějším baskytaristou všech dob. Jsou to samozřejmě samí profesionálové a nakonec to zvládli, ale kdo by jim mohl vyčítat ony okamžiky, kdy se jim rozbušilo srdce?

Já myslím, že mně se srdce nejvíc rozbušilo v onen den mého dětství, kdy kolem mě na venkovské cestě nedaleko Liverpoolu projel Paul McCartney ve svém mini. Hledali jsme domy fotbalistů a otravovali je kvůli

autogramům. Ale skutečný živý člen Beatles? Svištíci si to uprostřed tuřínových polí v hrabství Lancashire? To byla hvězda planetárního významu: „Viděls totéž, co já?“ A když jsem Paula poprvé viděl na koncertě s Wings v sále Liverpool Empire, předpokládám, že jsem s tisícovkami ostatních diváků žasl nad tím, že jsme spolu v jedné místnosti, stejně jako nad samotnou hudbou. Ty pocity se podobají u všech fanoušků na celém světě.

Potom přišly chvíle, kdy jsem byl pro McCartneyho jediným divákem. Čekal jsem na svůj vymezený čas pro interview a seděl jsem na zkoušce pár metrů od něho jako výhradní objekt jeho upřeného pohledu, když hledal klavírní akordy k „Fool on the Hill“ nebo když burácel Elvisovu „All Shook Up“, jako by měl před sebou v jediném člověku zaplněný stadion. V místnosti bývali jeho stálí spolupracovníci – zvláště nezúčastnění tahali kabely, šoupli bednami s aparaturou, hledali si tiché koutky, aby si mohli zatelefonovat. Já byl jediný, kdo měl čas ho sledovat a obdivovat.

Rozhovory obsažené v této knize se většinou odehrávaly na dvou místech: v Paulově londýnské kanceláři MPL nebo v jeho nahrávacím studiu Mill v Sussexu. Kancelář se nachází ve vysoké štíhlé budově shlížející na Soho Square. Během našich rozhovorů u širokého okna místnosti v poschodí Paul občas vyhlížel ven na trávníky, kde ve stínu stromů rádi obědvají zaměstnanci okolních kanceláří. Dům MPL je uvnitř nenápadně vyzdobený ve stylu art deco. Na stěnách visí moderní obrazy a zarámované fotografie Lindy McCartneyové, čestné místo zaujímá její slavný snímek, na kterém se rozesmátý Paul s Johnem drží za ruce na večírku k vydání alba *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* v roce 1967.

Studio Mill, oficiálně zvané Hog Hill, se nachází pár hodin jízdy autem od Londýna v poklidné krajině nedaleko jižního pobřeží. Areál někdejšího větrného mlýna nyní nabízí přístřeší zkušebně a nahrávacímu studiu. V jednom rohu stojí opřený kontrabas Elvisova spoluhráče Billa Blacka, skutečný totem rokenrolové historie, který mu kdysi Linda koupila k narozeninám. Nikdy jsem se ho neodvážil dotknout – stejně jako pověstné basketyary Höfner, která tak často bývala odložená vedle mého křesla –, ale Paul měl ve zvyku na nástroj konejšivě zabrnkat pokaždé, když procházel kolem.

Jeho každodenní pracovní rozvrh je výrazně strukturovaný a jen zřídka nás někdo vyrušil kromě nabídky čaje a čokoládových sušenek. „Nebo si můžeš dát cappuccino,“ říkal občas v MPL. „Nezapomínej, kámo,“ dodával s přátelským liverpoolským přízvukem, „že tady jsme teď v Soho.“

Od raných počátků Beatles se vyznačoval diplomacií, obzvláště ve srovnání s často neomaleným Lennonem. Na pódiu mluvil k divákům nejčastěji právě on, třebaže za vůdčí postavu byl považován John. A v cizině si vždycky dal tu práci, aby pronesl alespoň pár slov v tamním jazyce. Jenže diplomaty všichni podezírají ze záludnosti, i když jinak oceňují jejich takt a citlivost vůči pocitům ostatních.

Nikdy jsem v něm ale neviděl vypočítavého reklamního agenta, který pomlouvá a lže. Vezměte si jeho nemoudrou a nechápvavou reakci na zprávu o vraždě Johna Lennona v roce 1980 – „No, to je blbý, co?“ –, když bylo tak zoufale potřeba nějaké ujišťující, pečlivě připravené důstojné prohlášení. Byl v tom okamžiku zcela upřímně zaskočený, šokovaný a zasažený zármutkem, jenže citát si začal žít vlastním životem. Jeho chování v době rozpadu Beatles, o kterém píšu v jiné kapitole, přineslo rovněž řadu hloupých chyb způsobených překotnými, nepromyšlenými reakcemi. Rozhodně tehdy neměl své chování zcela pod kontrolou.

Během standardního novinářského interview je nicméně mnohem příjemnější a vstřícnější než většina velkých hvězd. Paul McCartney hraje hru s médii mnohem déle než kterýkoli z novinářů, kteří za ním přijdou. S lidmi z *NME* (v dobách, kdy to byl pořad ještě *New Musical Express*) se vykecával o celá desetiletí dřív, než se jeho současní redaktoři narodili. Důvěrně zná hudební časopisy a televizní pořady v nejrůznějších koutech světa. Podobně jako královna Alžběta II., která uváděla do úřadu každého ministerského předsedu od dob Winstona Churchilla, i on byl svědkem střídání stovek novinářů.

„Vždycky se najde někdo, kdo bude tvoji práci zlehčovat,“ říká.

Když jsme [Beatles] s tím začínali, v *Daily Mirroru* pracoval chlápek, který se jmenoval Donald Zec, a veškerý jeho přístup spočíval v tom, že byl na lidi neobyčejně hnusný. Když s ním měl člověk dělat rozhovor, vždycky existovalo nebezpečí, že všechno použije proti tobě. Všichni ostatní přitom byli docela hodní. Člověk si sedl a hned [*nedočkavě*]: „Tak jo. Povím vám něco o svém albu.“

Dnes je to ale mnohem běžnější přístup. Spousta lidí si zřejmě říká: „To je docela dobrej nápad na všechny nadávat, co jsme si, to jsme si.“ Protože právě tohle se všude děje. Je to docela šílený. Kdyby v tom měl člověk hledat nějaký smysl, určitě se z toho zblázní.

Ochotně se stále nechává zpovídat, přinejmenším tehdy, když to považuje za smysluplné. Rozhovor obvykle začínal tím, že si Paul pohvizdoval a plácáním do nohou vyklepával nějaký rychlý rytmus, zatímco já se

chystal ke své první otázce. To je dost značný rozdíl oproti obvyklému chování celebrit, které většinou vyčkávají s mučednickou odevzdaností, nebo s naježenou podezíravostí.

„No tak co by ses rád dneska dozvěděl, kámo?“ začínal často.

V době, kdy pracoval na dokumentárním seriálu *Anthology* a doprovodné knižní publikaci, oficiální retrospektivě Beatles a jejich kariéry, musel své nadšení krotit a podřizovat se názorům ostatních přeživších členů:

Tak to totiž mělo vypadat. Chtěli jsme udělat tiskovou konferenci jako Beatles. Kdybych to bral všechno na sebe, mohlo by to celé věci ublížit. Já normálně reaguju na každého, kdo se objeví: „Norsko? No samozřejmě!“ Rozumíš? Ale když jde o tiskovou konferenci, tak se pak řekne: „No tak jsme se dozvěděli, co si o tom myslí on.“ Když na něčem pracuju a chci, aby se o tom vědělo, tak se normálně sejdu s každým, kdo se se mnou chce vidět. Rozhodl jsem se, že bych to měl zřejmě trochu omezit.

Po velkém turné v roce 1990 připustil, že je poněkud nervózní, když zase musí čelit tlaku světových médií. Záhy je ale zpátky ve svém živlu – a možná se v něm pohybuje s až příliš velkou lehkostí: „Těšil jsem se na těžké otázky, protože ty druhé mě už trochu unavují. Člověk si najednou uvědomí: ‚Vždyť já už znám úplně každou otázku, kterou mi položíte.‘ Hned ti to zvedne sebevědomí. Vlastně zase jen tak tlacháš s lidmi, s žádnými ‚váženými novináři‘.“

Paulova nezměrná trpělivost s rozhovory se vztahuje i na lidi, kteří s ním ty rozhovory vedou. Je mezi celebritami naprosto výjimečný v tom, že se novinářů vyptává i na ně samotné, a podobnému lichocením málokdo odolá. Dávno předtím, než se rozšířilo „selfie“, bylo pro Paula naprosto samozřejmé, že zapózoval po boku svého inkvizitora pro společnou fotografii. Osobní přístup je ta nejlepší reklama. Během jednoho z nafilmovaných rozhovorů, kdy vzal do ruky mandolínu a zahrál mi novou písničku „Dance Tonight“, kterou napsal pro svou malou dceru Beatrice, se ke mně poté naklonil a věnoval mi své trsátko. V takových chvílích fanoušek v duši odsouvá stranou profesionálního novináře.

Obecně jsem míval dojem, že dobře odpovídá především tehdy, když budím dojem, že se detailně vyznám v jeho kariéře – někdy, jak se smíchem přiznával, možná víc než on sám. A je rád, když s ním lidé mluví stejně neformálně jako on s nimi. Jako zřejmě každý nesnáší pocit, že ho někdo vyslýchá. Naše rozhovory se vždy odvíjely podle vzorců novinářského interview, ale nikdy se nepodobaly výslechům.

Paul McCartney je sebejistý řečník, který umí ovládat poskytované rozhovory, aniž by působil dominantním dojmem. Je pohotový a jeho odpovědi bývají stručné a výstižné, ale když je uvolněný nebo se chce jemně vyhnout nějakému nepříjemnému tématu, umí být rozvláčně upovídáný. Není vždycky snadné ho přerušit – nejen kvůli jeho osobnosti, ale také proto, že každá jeho myšlenka obvykle člověka zajímá.

Jde koneckonců o živý hlas historie a jeho poznámky bokem mohou být neocenitelné. „Jo, tohle umím,“ říká. „Přeskakovat od jednoho tématu k druhému.“ Dlouhá zkušenost s novinářskými rozhovory ho naučila vyjadřovat své myšlenky tak, jako by už byly napsané na papíře.

Má lehký, přirozený liverpolský akcent, který pravděpodobně zesiluje, když mluví s člověkem z Liverpoolu. Dvakrát se oženil s Američankou a tráví v té zemi značnou část svého života, v jeho řeči se ale americký přízvuk příliš neprojevuje, spíš pořád mluví jako anglický gymnazista z padesátých let. Nevyrůstal na ulici a jeho rodina byla ctižádostivá. Dodnes se cítí provinile, že se posmíval své matce, když se pokoušela opravovat jeho severskou výslovnost.

S výjimkou Ringa pocházeli mladí Beatles ze středostavovských předměstí a jejich zpěvavý přízvuk postrádal hrdelní ostré tóny liverpolských doků. Jeho mluvený projev je hudební i v doslovnějším smyslu, občas přeskóčí do útržků melodie nebo nějaké živé nápodoby hudebního nástroje, a to způsobem, který se vzpírá slovnímu popisu. Nikdy se nespokojí s popisováním nějaké hudby: musí ji vždy hned na místě *předvést*.

Podobně nikdy jen necituje něčí slova: vždy je raději divadelně ztvární. Nikdy nevynechá sebemenší příležitost s nadsázkou imitovat Skota, flegmatického obyvatele Lancashiru nebo prohnaného člověka z východního Londýna. Občas přehrává mírnou šišlavost, obzvláště když paroduje stará kabaretní čísla. Člověka nijak nepřekvapí, když se dozví, že v dětství se svým mladším bratrem Mikem zbožňovali gramofonové desky herce a komika Petera Sellerse.

Každý z nás má svůj mluvený projev něčím charakteristický a Paulovým nejnápadnějším zlozvykem je nadužívání příslovčí a zájmen určených k relativizování vlastních soudů. Sám si toho všiml, když jsem mu přinesl přepis našich rozhovorů. Domnívám se, že to pramení ze snahy zlehčit výroky, které by mohly znít marnivě nebo výhrůžně. A tak „Beatles byli *taková* skvělá kapela“ nebo on sám „je *docela* úspěšný“, případně „člověk zjistí, že je *trochu* slavný“. V osobním kontaktu to zní příjemně skromně, ale napsané to působí jako hraná nesmělost.

Finále

Padesát nejoblíbenějších

Říká se, že člověk by se nikdy neměl setkat se svými idoly. Já jsem ale zřejmě měl velké štěstí. Liverpoolští fotbalisté, které jsme v šedesátých letech obtěžovali kvůli autogramům, byli dokonalí džentlmeni. Později jsem dělal rozhovory s Davidem Bowiem, Dusty Springfieldovou, Rayem Daviesem, Smokeym Robinsonem, Bruceem Springsteenem a se spoustou dalších umělců, které jsem nesmírně obdivoval. Všichni byli milí, za což jsem vděčný, protože pár výjimek (které nebudu jmenovat) se také našlo a jejich hudbu už si od té doby nikdy nedokážu znovu stejně vychutnat.

Nejvýznamnější jsou pro člověka pochopitelně ti, které zbožňuje v dětství, takže se mi obzvláště ulevilo, když se ukázalo, že si s Paulem McCartneym rozumíme. I Ringo Starr byl úžasný. V roce 1963 jsme si první hity Beatles prozpěvovali na školním hřišti. Jejich vrcholná díla ze středního období skupiny byla přesně tím, co hledal zasmušilý adolescent. A morální složitosti oněch znepokojivých posledních alb měly příchut nastávající dospělosti.

Nikdy jsem si nemyslel, že bych se měl dostat do blízkosti jejich pozemských existencí, ale Liverpool v době krátce po Beatles, kde jsem vyrůstal, byl plný podivínů. Například tam byl kněz, který si myslel, že se o něm zpívá v „Eleanor Rigby“, matka s dítětem, o nichž se šušovalo, že jsou na výplatní listině Briana Epsteina („aby se vyhnul *skandálu*, rozumíte?“), muž, který prohlašoval, že ke svému přeraženému nosu přišel ve rvačce s Johnem Lennonem, cvok v posledním nočním autobuse domů, jenž tvrdil, že napsal „She Loves You“ a dal jim ji v hospodě za deset babek.

Potom jsem začal chodit s krásnou irskou dívkou, která bydlela nedaaleko liverpoolských doků. Bylo jí sotva sedmnáct. Její rodina se tak trochu znala s klanem McCartneyových, a tak jednou skončila na vánočním večírku, kdy zrovna slavila osmnácté narozeniny a kde Paul McCartney

jenom pro ni zazpíval „Happy Birthday“. Když mi to druhý den vyprávěla, považoval jsem to za nejúžasnější věc, jakou jsem kdy slyšel. (*Ano, milý čtenáři, oženil jsem se s ní.*)

Připouštím, že během jeho sólové dráhy moje pozornost občas kolísala, ale v posledních několika letech jsem si oblíbil téměř všechno, co kdy natočil. Věci došly tak daleko, že jsem začal vyhledávat i všechno to, co se mi kdysi nelíbilo. Při přehodnocování svých nejskeptičtějších reakcí jsem nacházel perverzní potěšení ve vítání nových oblíbených skladeb. Ale lidská mysl se podobá kvalitnímu spodnímu prádlu: je lepší, když se občas vymění.

Dovolte mi skončit mým osobním výběrem nahrávek Paula McCartneyho, které mi dělaly společnost, když jsem tuto knihu psal. Seznam nesupluje ligovou tabulku, je řazený abecedně, nikoli chronologicky. Vynechal jsem ty písničky Lennona a McCartneyho, v nichž je zřejmý vyrovnaný podíl obou autorů nebo většinový podíl Johnův. A omezil jsem se na nahrávky, které jsou snadno dostupné. Ale zároveň jsem promíchal dobře známé písničky, z nichž některé jsou bezesporu obecně uznávané, s několika relativně málo známými skladbami. Většina mého potěšení spočívá v naději, že právě ty druhé třeba objevíte.

Jsem si vědom, že obliba písniček se i u mě mění v čase. Může ale někdy přijít nějaká generace, kterou nedojmou skladby jako „Things We Said Today“ nebo „My Love“? A nejsou to v případě McCartneyho nijak netypické příklady z jeho tvorby. Jde jen o dvě písničky z toho obrovského množství skvělých věcí, které nám padají do náruče jako záplava zlatých jablek:

AND I LOVE HER (1964)

Písnička jemné jednoduchosti z alba *A Hard Day's Night*, kterou drží pohromadě nezničitelný osminkový riff. Když jsem ji slyšel poprvé, říkal jsem si, že musela existovat od počátku věků.

ANOTHER GIRL (1965)

To jsou Beatles ve své nejprosluněnější a nejnekomplikovanější podobě, ale zaposlouchejte se do Paulovy country-westernové kytary, jak hraje nad změnami akordů a těší srdce i mysl.

ARROW THROUGH ME (1979)

Na tuhle jazzovou písničku z alba *Back to the Egg* jsem dočista zapomněl, dokud jsem ji náhodou znovu neobjevil na YouTube. Teď už mi uvízla v paměti navždy.

THE BACK SEAT OF MY CAR (1971)

Písnička v širokoúhlém formátu road movie s Lindou a Paulem v roli přídrzlých teenagerů na útěku. A kdože jsou ty mohutné, rodičovské postavy, před nimiž utíkají? Pravděpodobně Beatles.

BLACKBIRD (1968)

Hudební inspirace, říká Paul, pochází od Bacha; kytarový styl je od Donovana, který byl s Beatles v Rišikeši („Donovan se to naučil, tuším, od Gypsyho Davea.“). Ten spodní procítěný tón je ryzí McCartney: naděje na vykoupení.

CAN'T BUY ME LOVE (1964)

Ve filmu *Perný den* doprovází chvíli ryzího osvobození, kdy čtyři kluci utečou po požárním schodišti, aby vyměnili klaustrofobní chodby slávy za bláznivé dovádění na sluncem zalitým předměstském hřišti.

CELEBRATION (1997)

„Láska je nejstarším tajemstvím vesmíru.“ Vymyšlená Paulem jako finále opusu *Standing Stone* se plně podřizuje nejdůležitějšímu pravidlu showbizysu ze všech: Vyprovodte je domů šťastné.

DEAR FRIEND (1971)

Nabídnutá ruka ke smíru s Johnem Lennonem v době jejich nejhlubšího odcizení. Záměr se nezdařil. Ale i tak je to nádherná skladba.

FOLLOW ME (2005)

Paul: „Myslel jsem na ‚Let It Be‘ a je to téměř náboženský hymnus. Byl jsem napojený na spoustu lidí; mohl bych zmínit Boha, své rodiče, nejlepší kamarády. Pro ty všechny platí: ‚Povznášíte mě na duši, prosvětlujete ji.‘ Pro všechny, kteří tohle opravdu umějí udělat – počínaje Bohem a pak pořád dál.“

GET BACK (1969)

Supící, dýchavičný návrat k základům byl charakteristický pro rok 1969 a soumrak velkolepého období populární hudby; neustálé novátorství nyní ustupuje ozdravování kořenů.

GOLDEN SLUMBERS (1969)

McCartneyho hlas je považován za tenor, který dokáže bez větších komplikací sklouznout do barytonu. Zajímavější je zde ale jeho dynamická šíře – od mumlaného začátku po chraplavý křik. Je to nejhluchnější ukolébavka, jakou jste kdy slyšeli.

GOODNIGHT PRINCESS (1984)

Severská pastiš k odpolednímu tanečnímu čaji, která líbezně završuje album *Give My Regards to Broad Street*. Rokenrol učinil z McCartneyho hvězdu, ale on by byl úspěšný i o padesát let dřív.

GOT TO GET YOU INTO MY LIFE (1966)

„Osobou“, kterou chce zpěvák „dostat do svého života“ má být údajně tráva – což, vezmeme-li v úvahu Paulovy poznámky v páté kapitole, vypadá dost pravděpodobně.

HERE, THERE AND EVERYWHERE (1966)

Album Beatles *Revolver* má zřejmě ve svých drážkách víc McCartneyho klasických melodií než kterékoli jiné. A tahle písnička patří k jeho nejoblíbenějším.

HERE TODAY (1982)

Ač napsaná nedlouho po Johnově smrti v roce 1980, proslavila se *Here Today* až o mnoho let později – jako emoční vrchol Paulových dnešních koncertů.

HEY JUDE (1968)

Byl to nejúspěšnější singl Beatles a zároveň jejich nejméně projevená snaha posluchače potěšit. Délka skladby se zdála být problematická, tempo je pomalé, refrén do omrzení repetitivní a text neprůhledný. Ale zafungovalo to a Paul od začátku věděl, že to fungovat bude.

HONEY HUSH (1999)

Mimořádně skvělá skladba Big Joea Turnera nahraná na albu *Run Devil Run*. McCartney k ní přistupuje s nadšením člověka, který točí svou první desku.

HOSANNA (2013)

I když písnička pochází z „mainstreamového“ alba *New*, najdeme zde vyhrocenou psychedelii, která by se mohla objevit spíš na nahrávce skupiny The Fireman.

HOUSE OF WAX (2007)

Temně gotické drama hrané ve zvukové bouři. Kdyby měl McCartney vydat druhou sbírku poezie, tento text by si rozhodně zasloužil, aby byl do ní zařazený.

PODĚKOVÁNÍ

Především chci poděkovat Paulovi za jeho čas, slova a jeho osobní pobídnutí, abych knihu napsal.

K realizaci knihy přispělo mnoho lidí z jeho společnosti MPL, ale obzvláště Lisa Powerová. Mé poděkování patří i jejich fotografické koordinátorce Eithne Stauntonové.

Během práce mě velice podpořili tito lidé: Geoff Baker, Stuart Bell, Tony Brainsby, Bernard Doherty, Caroline Grimshawová, John Hammel, Roger Huggett, Lilian Marshallová, Barry Miles, Richard Ogden, Scott Rodger a Phil Sutcliffe. Totéž platí pro všechny členy Paulových kapel během mnoha let – v neposlední řadě pro Lindu McCartneyovou. Některé rozhovory byly původně pořizeny pro tyto časopisy: *NME*, *Q*, *MOJO* a *The Word*. Poděkování si zaslouží mnozí redaktoři, včetně Marka Ellena, Davida Hepwortha a Phila Alexandra.

Dovolte mi, abych na tento úctyhodný seznam připojil fotografa Brassaïho, z jehož knihy *Rozhovory s Picassem* jsem ukradl titul; dále Stephena Bayleyho za to, že mi za výchozí bod doporučil četbu knihy Petea Hamilla *Why Sinatra Matters*; a také zesnulého Roberta Sandalla, který prohlásil: „Tohle musíš napsat.“

A konečně za veškeré povzbuzování a rady chci poděkovat své ženě Uně, své agentce Ros Edwardsové z agentury Edwards Fuglewicz a redaktorkám Hannah Blackové a Briony Gowlettové z nakladatelství Hodder & Stoughton.

Za nejužitečnější knihy jsem během práce považoval následující: Mark Lewisohn: *The Beatles, All These Years, Vol. I, Tune In*, Little, Brown, 2013; Ian MacDonald: *Revolution in the Head*, Fourth Estate, 1994 (česky *Revoluce v hlavě*, přeložili Tomáš Zábranský a David Záleský, Volvox Globator, 1997); Barry Miles: *Many Years From Now*, Secker & Warburg, 1997 (česky *Po mnoha letech*, přeložil Ladislav Šenkyřík, Volvox Globator, 2001); Ian Peel: *The Unknown Paul McCartney*, Reynolds & Hearn, 2002; Luca Perasi: *Paul McCartney Recording Sessions 1969–2013*, L. I. L. Y., 2013.

POZNÁMKY

- 15 „Věci, o kterých dnes mluvil“: Narážka na písničku *Thing We Said Today* (*Věci, o kterých jsme dnes mluvili*) z alba *A Hard Day's Night*. Paul McCartney ji původně složil pro film *Perný den*, kde se ale nakonec neobjevila.
- 48 „Nebo to jsou rozsekaná miminka, panenky a kusy masa“: Narážka na obal jedenáctého amerického LP Beatles (devátého u společnosti Capitol), na kterém rozesmátí Beatles pózuje v řeznických zástěrách s rozčtvrcenými panenkami a kusy masa. Po stížnostech byly neprodané kusy asi sedmisettisícového nákladu okamžitě staženy z prodeje a posléze prodávány v novém, konvenčním obalu. Vydání v původním obalu je dnes vzácnou sběratelskou položkou.
- 59 „Album nazvané *Rubber Soul*“: Doslovný překlad zní *Gumová duše*. Jde ovšem o slovní hříčku, neboť výraz se vyslovuje stejně jako „rubber soles“, označení populární obuvi s gumovou podrážkou.
- 67 „I'd love to turn you on...“: Slavný citát z ještě slavnější písně „A Day in the Life“. V překladu: „Rád bych tě zaujal,“ ale rovněž se sexuálníím podtextem: „Rád bych tě rozdělal...“
- 89 „narážka na někdejšího údajně zesnulého partnera...“: Když Beatles přestali koncertovat a objevovali se jen sporadicky na veřejnosti, vznikla spousta spikleneckých teorií. Jednou z nich byla i údajná smrt Paula McCartneyho, což napřed „dokazovala“ skutečnost, že na zadní straně obalu alba *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* stojí zády, a poté na obálce *Abbey Road* kráčí po přechodu bos. Logiku v tom nehledejte.
- 148 „Musí v ní být přinejmenším čtyři tisíce děr...“: Narážka na verše z písně „A Day in the Life“ z alba *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band*: „Četl jsem dneska ve zprávách, / čtyři tisíce děr v Blackburnu v hrabství Lancashire... / A třebaže ty díry byly maličké, / museli je všechny spočítat...“
- 148 „Čím dále člověk cestuje, ... tím méně toho ví...“: Citát z písně George Harrisona „The Inner Light“, která vyšla v březnu 1968 jako B strana singlu „Lady Madonna“.
- 149 „...v big bandu Rega Dwighta...“: Reginald Dwight je rodné jméno Eltona Johna.
- 149 „Nemůžeš mít vždycky to, co chceš...“: „You can't always get what you want“. Narážka na stejnojmennou píseň Rolling Stones.

- 149 „Monarchie ve Spojeném království...“: Narážka na slavný první punk-rockový singl Sex Pistols „Anarchy in the U. K.“ („Anarchie ve Spojeném království“). Malcolm McLaren, spolumajitel butiku na King’s Road 430, byl manažerem skupiny.
- 164 „Jsem dost dobrej spolupracovník...“: V originále: *I’m a pretty good foil. I Foil Fine*. Jde o přibližný pokus o překlad. Slovní hříčka „I Foil Fine“ (spolupracuju výborně) odkazuje k hitovému singlu „I Feel Fine“ („cítím se výborně“) z roku 1964. Písničku napsal John Lennon a byla samozřejmě jako vždy v době Beatles připsána autorské dvojici Lennon-McCartney.
- 196 „Všem se zaručuje skvělá zábava“: Citát z písně „Being for the Benefit of Mr. Kite!“ z alba *Sgt. Pepper’s Lonely Hearts Club Band*.
- 200 „Život je snadný v pěkných šatech“: (Living is easy with nice clothes) Zvukomalebná narážka na verš z Lennonovy skladby „Strawberry Fields Forever“: „Living is easy with eyes closed.“ (Život je snadný, když zavřeš oči.)
- 208 „Ledacos je mezi nebem a zemí...“: William Shakespeare: *Hamlet, princ dánský*. Přeložil Jiří Josek. Romeo, Praha 1999.
- 209 „Hlavně sám sebe nikdy nevod’ za nos.“: *Ibid.*
- 262 „One sweet dream came true today“: (Dneska se splnil jeden sladkej sen.) Citát z písně „You Never Give Me Your Money“ z alba *Abbey Road*.
- 274 „muž, který zešílel při řízení auta...“: Narážka na verš z písně „A Day in the Life“ z alba *Sgt. Pepper’s Lonely Hearts Club Band*.
- 285 „Můžeš mě vzít zpátky tam...“: (Can you take me back where I came from?) Verše ze závěru písně „Cry Baby Cry“ na Bílém dvojalbu. Ve skutečnosti jde o krátký úryvek jiné skladby, která někdy bývá uváděna pod titulem „Can You Take Me Back“. Na albu samém nicméně jako samostatný titul uvedena není.

REJSTŘÍK

Vzhledem k četnosti výskytu nejsou v rejstříku uvedena hesla „Beatles“ a „Paul McCartney“.

- Abbey Road* (Beatles) 182, 201, 287, 288
Abbey Road, nahrávací studio 156, 159, 162, 244, 264
All Things Must Pass (Harrison) 93
 Alžběta II. 17, 149
 „And I Love Her“ (McCartney/Beatles) 274, 279
 Anderson, Rusty 222, 239–240
 Andersová, Allison 212
 „Another Day“ (McCartney) 89, 185
 „Another Girl“ (McCartney/Beatles) 129, 179
Anthology (Beatles) 18, 21–22, 44, 81, 85, 118, 119, 153–154, 156–162, 168
 Antonioni, Michelangelo 64
 „Anyway“ (McCartney) 182
 Apple Corps 71
 Applejacks 167
 Armstrong, Louis 189
 „Arrow Through Me“ (McCartney) 111, 279
 Asher, Peter 62, 63, 134, 167
 Asherová, Jane 62, 63, 134, 167
 Aspinall, Neil 29, 45, 82, 153, 154, 155
 Astaire, Fred 187
 „At the Mercy“ (McCartney) 183
 avantgarda 8, 59, 62–63, 65, 69, 120, 136, 197, 255
 „Baby’s Request“ (McCartney) 168
 „Back Seat of My Car, The“ (McCartney) 91, 93, 263, 280
Back to the Egg (McCartney/Wings) 94, 111–113, 120, 168, 258, 269, 279, 283
 Badfinger 167
 Baker, Geoff 188–189, 286
 „Ballad of John and Yoko, The“ (Lennon/McCartney) 71, 142
Band on the Run (McCartney/Wings) 93, 101, 104–106, 108, 181, 182, 224, 244, 257–258, 263, 268
 Barrow, Tony 29
 BBC 23, 27, 28, 45–46, 95, 98, 99, 116, 131, 133, 167, 185, 235–236
 beatlemánie 47, 51–52, 61, 107, 254
Beatles, The (album Beatles, viz též „Bílé dvojalbum“) 71
Beatles, The (americký kreslený seriál) 254–256
 Beecher, Franny 28
 Berio, Luciano 65,
 Berry, Chuck 39, 119, 134, 241
 Best, Pete 37, 41, 44
 „Big Boys Bickering“ (McCartney) 211
 „Bílé dvojalbum“ (viz též *The Beatles*) 71
 Bill Haley & His Comets 27
 „Bip Bop“ (McCartney/Wings) 10, 96, 260
 „Bison“ (McCartney/Youth) 120–121
 Black Dyke Mills Band 167
 „Blackbird“ (McCartney) 124, 134, 183–184, 208, 280,
Blackbird Singing (McCartney, viz též *Černý pták*) 142
 Blacková, Cilla 166–167
 Blake, Peter 68, 121
 Bonzo Dog Doo–Dah Band 168
 Boone, Pat 24
 Bowie, David 97, 168, 195–196, 216, 236, 249, 279
 Boydová, Patti 44
 Brambell, Wilfrid 127
 Bramwell, Tony 29
 Brando, Marlon 67
 Bream, Julian 134

COPYRIGHT FOTOGRAFIÍ V BAREVNÉ PŘÍLOZE

Strana 1

- © Keystone Pictures USA / Alamy
- © Trinity Mirror / Mirrorpix / Alamy

Strana 2

- © Pierluigi Praturlon/Rex

Strana 3

- © Mirrorpix
- © PA / PA Archive/Press Association Images

Strana 4

- © AP/Press Association Images
- © akg-images / picture-alliance

Strana 5

- © Keystone Pictures USA / Alamy
- © Ted West & Roger Jackson/Central Press/Getty Images

Strana 6

- © 1967 Paul McCartney/Photographer: Linda McCartney
- © Bridgeman Images

Strana 7

- © AF archive / Alamy
- © 1968 Paul McCartney/Photographer: Linda McCartney

Strana 8

- © Trinity Mirror / Mirrorpix / Alamy
- © 1968 Paul McCartney/Photographer: Linda McCartney

Strana 9

- © 1970 Paul McCartney/Photographer: Linda McCartney
- © 1972 MPL Communications Ltd

Strana 10

- © akg-images / Album
- © AP/Press Association Images

Strana 11

- © 1976 MPL Communications Ltd/Photographer: Robert Ellis

Strana 12

- © 1976 MPL Communications Ltd/Photographer: Clive Arrowsmith

Strana 13

- © Richard Young/Rex
- © Kevin Mazur/WireImage for Rock and Roll Hall of Fame/Getty Images

Strana 14

- © 1995 Paul McCartney/Photographer: Linda McCartney

Strana 15

- © 2007 MPL Communications Ltd/Photographer: Bill Bernstein
- © 2008 MPL Communications Ltd/Photographer: Ruth Ward

Strana 16

- © 2014 MPL Communications Ltd/Photographer: MJ Kim
- © 2014 MPL Communications Ltd/Photographer: MJ Kim

OBSAH

Úvod.....	7
-----------	---

ČÁST PRVNÍ

1. Věci, o kterých dnes mluvil	15
2. Rocker s nanukem.....	23
3. Jak se stát členem Beatles	34
4. Nejpopáctější z popáčů.....	47
5. Začalo to být umění	58
6. My Dark Hour	71
7. Vztek vůči drtícímu soukolí.....	79
8. Astronaut a Měsíc	87
9. Začínat znovu od píky.....	94
10. Stoupání	101
11. Složená Křídla	108
12. O žábách a hasičích.....	116
13. Skvělej nápad, Eddie!.....	125
14. Britská lehká hudba	133
15. John	141

ČÁST DRUHÁ

16. Neskončená záležitost.....	153
17. Apollo C. Vermouth	164
18. Hrnc zlaťáků	173
19. Ten magický experiment.....	181
20. Za úsměvem	190
21. Život je snadný v pěkných šatech	200
22. Nebe a země	206
23. Punkeři a rivalové.....	216
24. Kdybych nestál na pódiu	221

25. Další širošírá prerie	230
26. Více kravských zvonců	237
27. Udělej to hned	246
28. Omylnost	251
29. Linda.	262
30. Láska.	273
Finále	278
Poděkování.	286
Poznámky.	287
Rejstřík.	289
Copyright fotografií v barevné příloze	299

PAUL DU NOYER

Paul McCartney

Z anglického originálu *Conversations with McCartney*,
vydaného nakladatelstvím Hodder & Stoughton v Londýně

v roce 2015, přeložil Ladislav Šenkyřík

Obálku, vazbu a grafickou úpravu navrhl Vladimír Verner

Vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,

roku 2016 jako svou 1537. publikaci

Vydání první. AA 17,63. Stran 320 (text 304, bar. příl. 16)

Odbornou revizi provedl Václav Kozuk

Redigoval Jiří Stárek

Odpovědný redaktor Martin Žemla

Vytiskla Těšínská tiskárna, a. s.

Doporučená cena 398 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.

Praha 3, Víta Nejedlého 15

e-mail: info@ivysehrad.cz

www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-749-6

DALŠÍ ŽIVOTOPISNÉ PORTRÉTY
VYDANÉ V NAKLADATELSTVÍ VYŠEHRADE

Leibovitz Liel
LEONARD COHEN
Život, hudba a vykoupení

Marc Eliot
JACK NICHOLSON

Marc Eliot
MICHAEL DOUGLAS

Michael F. Callan
ROBERT REDFORD

Christoph Wolff
JOHANN SEBASTIAN BACH

Klaus Döge
ANTONÍN DVOŘÁK

Christopher Hogwood
GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

Michael Talbot
ANTONIO VIVALDI